

หลักเกณฑ์ / เงื่อนไข

การรับรองความสามารถของหน่วยตรวจสินค้าเกษตรและอาหาร

สำนักรับรองมาตรฐาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หลักเกณฑ์/ เงื่อนไข

การรับรองความสามารถของหน่วยตรวจสินค้าเกษตรและอาหาร

1. ขอบข่าย

เอกสารนี้กำหนดนิยาม คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ การรับรอง เงื่อนไข การพักใช้และการเพิกถอน การอุทธรณ์ การร้องเรียน การยกเลิก การรักษาความลับ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการรับรองความสามารถใน ฐานะหน่วยตรวจสินค้าเกษตรและอาหาร (Inspection Body: IB) ในขอบข่ายมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตร ที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) เช่น

- (1) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ. 9001)
- (2) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว (มกษ. 4401)
- (3) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าวหอมมะลิไทย (มกษ. 4400)
- (4) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ. 7401)
- (5) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่เนื้อ (มกษ. 6901)
- (6) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร (มกษ. 6403)
- (7) มาตรฐานสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 หรือ มาตรฐานอื่นๆ ที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติให้การยอมรับ

ทั้งนี้ มกษ. จะให้การรับรองระบบงานของหน่วยตรวจเฉพาะประเภท A

2. เอกสารอ้างอิง

- 2.1. หลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Certification Scheme for Good Agricultural Practices) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกษ.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับปรับปรุง): วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2555
- 2.2. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข การเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง/ผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ ณ สถานประกอบการ (ACFS-CSSA-R-SD-02)
- 2.3. เอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไข การตรวจประเมินเพื่อการรับรองความสามารถของหน่วยรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร (ACFS-CSSA-R-SD-03)
- 2.4. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข การรักษาความลับและการแจ้งการมีส่วนได้ส่วนเสีย (ACFS-CSSA-R-SD-05)
- 2.5. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข การอุทธรณ์ และ การร้องเรียน (ACFS-CSSA-R-SD-06)
- 2.6. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข การกำหนดจำนวนสาขาที่ต้องได้รับการตรวจประเมินในกรณีที่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจมีหลายสาขา (ACFS-CSSA-R-SD-12)
- 2.7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข การใช้เครื่องหมายรับรองระบบงานของหน่วยตรวจ (ACFS-CSSA-R-SD-19)

- 2.8. ISO/IEC 17020 : 2012 Conformity assessment-Requirements for the operation of various types of bodies performing inspection

3. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในเอกสารนี้ มีดังต่อไปนี้

- 3.1 **มกช.** หมายความว่า สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- 3.2 **การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)** หมายความว่า การปฏิบัติเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย และเหมาะสมสำหรับการบริโภค ในเอกสารฉบับนี้จะใช้คำย่อว่า “มกช. GAP”
- 3.3 **การตรวจ (Inspection)** หมายความว่า การตรวจสอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการ หรือโรงงาน และการพิจารณาความเป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะ หรือข้อกำหนดทั่วไป (บนพื้นฐานการตัดสินใจโดยผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง)
- หมายเหตุ 1) การตรวจสอบของกระบวนการต่างๆ จะรวมถึงบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยี และวิธีการ
- 2) ผลการตรวจอาจใช้เพื่อสนับสนุนการรับรอง
- 3.4 **การตรวจติดตาม (Surveillance Assessment)** หมายความว่า การตรวจประเมินตามระยะเวลา แต่ไม่รวมการตรวจประเมินใหม่เมื่อสิ้นอายุการรับรอง เพื่อให้มั่นใจว่าระบบของหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจที่การรับรองยังไม่สิ้นอายุ ยังมีการดูแลรักษาระบบให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
- 3.5 **การตรวจประเมินใหม่ (Reassessment)** หมายความว่า การตรวจประเมินเต็มรูปแบบเมื่อครบรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อตัดสินใจอีกครั้งยังคงไว้ซึ่งความเป็นไปตามข้อกำหนดอย่างต่อเนื่อง
- 3.6 **การตรวจประเมิน ณ สถานประกอบการ (Witness Assessment)** หมายความว่า การที่ผู้ตรวจประเมินของ มกช. ทำการตรวจประเมินความสามารถผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง หรือผู้ตรวจของหน่วยตรวจ หรือผู้ยื่นคำขอ ณ สถานประกอบการ ตามขอบข่ายที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งดำเนินการตรวจประเมินสอดคล้องกับขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยรับรอง หรือหน่วยตรวจ หรือผู้ยื่นคำขอ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.7 **การรับรองความสามารถ หรือ การรับรองระบบงาน (Accreditation)** หมายความว่า กระบวนการซึ่ง มกช. หรือผู้ที่ มกช. มอบหมายได้ทำการประเมิน และคณะทบทวนได้พิจารณาสอดคล้องตามเงื่อนไขให้ เลขาธิการ มกช. ตัดสินใจว่าหน่วยงานที่ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารมีความสามารถในการดำเนินการตรวจกิจกรรมใดโดยเฉพาะ

- 3.8 การตรวจรับรองเต็มรูปแบบ (Full System Audit) ในขอบข่ายที่ขอรับการรับรอง หมายความว่า การตรวจประเมินเต็มรูปแบบครบทุกหัวข้อ ณ สถานที่ประกอบการ
- 3.9 การร้องเรียน (Complaints) หมายความว่า การแสดงความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับการทำงานของสำนักรับรองมาตรฐาน มกอช. หรือของหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจ แต่ไม่ใช่เป็นการอุทธรณ์ ซึ่งการร้องเรียนสามารถมาจากบุคคลหรือองค์กรที่แสดงความไม่พึงพอใจและต้องการการตอบสนองในเรื่องที่ร้องเรียนนั้น
- 3.10 การอุทธรณ์ (Appeals) หมายความว่า การร้องขอจากหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจ หรือ องค์กรผู้ยื่นคำขอให้ มกอช. พิจารณาล้างที่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจ หรือองค์กรผู้ยื่นคำขอ มีความเห็นที่ขัดแย้งหรือไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของ มกอช. เช่น การปฏิเสธการรับคำขอ การปฏิเสธที่จะดำเนินการตรวจประเมินต่อการร้องขอให้มีการแก้ไข การเปลี่ยนแปลงขอบข่ายการให้การรับรอง การตัดสินใจไม่ให้การรับรอง พักใช้หรือเพิกถอนการรับรองหรือ การดำเนินการ ใดๆ ที่เป็นการขัดขวางกระบวนการให้การรับรองระบบงาน
- 3.11 กรมหรือกรมเจ้าของเรื่อง (Competent Authorities: CA) หมายถึง กรมต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่รับผิดชอบในการตรวจประเมินเพื่อการรับรองของผู้ผลิต เฉพาะขอบข่ายมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) ที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เช่น กรมการข้าว กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ เป็นต้น
- 3.12 ขอบข่ายการรับรองระบบงาน (Scope of Accreditation) หมายความว่า ขอบข่ายที่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจได้รับการรับรองความสามารถจาก มกอช. เช่น ความสามารถของหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจที่สามารถให้การรับรอง/การตรวจตามมาตรฐาน GMP/GHP, HACCP หรือ ISO 22000 หรือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) หรือเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) หรือ มาตรฐานหรือข้อกำหนดสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) หรือมาตรฐานอื่นๆ ที่ มกอช. ให้การยอมรับ เป็นต้น
- 3.13 ขอบข่ายย่อยที่ได้รับการรับรองระบบงาน (Sub-Scope of Accreditation) หรือ ขอบข่ายย่อย หมายความว่า การจำแนกย่อยตามขอบข่ายที่ได้รับการรับรอง เช่น สำหรับ GMP/GHP, HACCP ให้ระบุขอบข่ายย่อยตามหมายเลขมาตรฐานการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล (มอก. 2000-2540) หรือ สำหรับขอบข่าย ISO 22000 ให้ระบุขอบข่ายย่อยตามเกณฑ์ที่กำหนดใน Annex A ของมาตรฐาน ISO/TS 22003 สำหรับขอบข่าย GAP ให้ใช้แนวทางตามหลักเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Certification Scheme for Good Agricultural Practices) และสำหรับขอบข่าย GLOBALG.A.P. ใช้แนวทางตาม GLOBALG.A.P. Integrated Farm Assurance-Introduction version 4 หรือสำหรับขอบข่าย Organic Agriculture ให้ระบุขอบข่ายย่อยโดยใช้แนวทางตาม IFOAM Norms for Organic Production and Processing เป็นต้น
- 3.14 คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ (Appeal Committee) หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการ มกอช. ให้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ในชั้นที่ 1

- 3.15 **คณะกรรมการรับรองระบบงาน (Accreditation Committee)** หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการ มกอช. ให้มีอำนาจทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการให้การรับรองระบบงาน และทำหน้าที่พิจารณาข้ออุทธรณ์ในชั้นที่ 2
- 3.16 **คณะทบทวนด้านการรับรองระบบงาน (Accreditation Review Panel: ARP) หรือ คณะทบทวน** หมายความว่า คณะบุคคลที่ มกอช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่ทบทวนผลการตรวจประเมินและเสนอผลการพิจารณาให้เลขาธิการ มกอช. ตัดสินใจให้การรับรองความสามารถ การขยายขอบข่าย การลดขอบข่าย การพักใช้หรือเพิกถอนการรับรอง หรืออื่นๆ
- 3.17 **คณะผู้ตรวจ** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าคณะผู้ตรวจ ผู้ตรวจ ผู้ตรวจฝึกหัด (ถ้ามี) และผู้เชี่ยวชาญ(ถ้ามี) หรือบุคคลเดียวที่ทำหน้าที่ตรวจ โดยบุคคลดังกล่าวต้องมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจ
- 3.18 **ใบรับรอง (Accreditation Certificate)** หมายความว่า เอกสาร หรือ ชุดของเอกสารที่ มกอช. ออกให้แก่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจเพื่อระบุถึงการรับรองความสามารถในขอบข่ายที่ให้การรับรองระบบงาน
- 3.19 **ประเภทของหน่วยตรวจ (Type of Inspection)** หมายความว่า ลักษณะกิจกรรมหรือองค์กรของหน่วยตรวจ ที่แบ่งตามภาคผนวก A (Annex A) ของมาตรฐาน ISO/IEC 17020:2012
- 3.20 **ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค (Technical Expert) หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคเฉพาะทาง** หมายความว่า บุคลากรภายในหรือภายนอกสำนักรับรองมาตรฐานที่มีความสามารถตามขอบข่ายที่ต้องการและมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักรับรองมาตรฐานกำหนดไว้ซึ่งในเอกสารฉบับนี้จะใช้คำว่า “ผู้เชี่ยวชาญ”
- 3.21 **ผู้ตรวจ (Inspector)** หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กรมเจ้าของเรื่องกำหนด และทำหน้าที่ตรวจ
- 3.22 **ผู้ผลิต (Producer)** หมายความว่า ผู้ที่ทำการผลิตผลิตผลทางการเกษตรเบื้องต้น ผู้ผลิตสามารถขอการรับรองมาตรฐาน GAP หรือ มกษ. GAP จากกรมเจ้าของเรื่อง
- 3.22.1 **ผู้ผลิตแบบเดี่ยว** หมายความว่า บุคคล หรือนิติบุคคลที่เป็นตัวแทนผู้รับผิดชอบในทางกฎหมายในการผลิตผลิตผลนั้นภายใต้ขอบข่ายของประเภทสินค้าเกษตร
- 3.22.2 **ผู้ผลิตแบบกลุ่ม** หมายความว่า กลุ่มผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันหรือต่างประเภท โดยมีสถานะเป็นนิติบุคคล และมีการควบคุมภายในระบบการผลิตสินค้านั้น เช่น การใช้ระเบียบวิธีปฏิบัติควบคุมภายใน เป็นต้น ในการขอรับรองฟาร์มตามขอบข่ายมาตรฐาน มกษ. GAP กลุ่มผู้ผลิตอาจจะมีสมาชิกที่ไม่อยู่ภายใต้มาตรฐาน มกษ. GAP ก็ได้ แต่ก็ต้องมีระบบในการแยกผลผลิตที่ชัดเจน
- 3.23 **ผู้ยื่นคำขอ (Applicant)** หมายความว่า นิติบุคคลที่ประสงค์จะขอการรับรองความสามารถในฐานะหน่วยรับรอง หรือหน่วยตรวจ

- 3.24 **มาตรฐานที่ใช้อ้างอิงร่วม (Normative Document)** หมายความว่า มาตรฐานที่ มกอช. ใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ในการตรวจประเมิน เช่น IAF Guidance, IAF/ILAC Guidance ต่างๆ เอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของ มกอช. ที่ใช้เป็นเกณฑ์การตรวจ เป็นต้น
- 3.25 **มาตรฐานที่ให้การยอมรับความสามารถ (Accreditation Standard)** หมายความว่า ข้อกำหนดที่ มกอช. ใช้ให้การรับรองความสามารถแก่หน่วยรับรอง หรือ หน่วยตรวจ เช่น มาตรฐาน ISO/IEC 17021 หรือ ISO/TS 22003 หรือ ISO/IEC Guide 65 / ISO/IEC 17065 หรือ ISO/IEC 17020 เป็นต้น
- 3.26 **หน่วยตรวจ (Inspection Body: IB)** หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอที่ผ่านการตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอผ่านการประเมิน และได้รับการรับรองความสามารถเป็นหน่วยตรวจจาก มกอช. แล้ว
- 3.27 **หัวหน้าคณะผู้ตรวจ (Lead Inspector)** หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กรมเจ้าของเรื่องกำหนด และได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำการตรวจ

4. คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

4.1 ผู้ยื่นคำขอต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) ต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ทั้งนี้ไม่รวมถึงสาขาที่มีในต่างประเทศ
- (2) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนการรับรองระบบงาน (Accredited) โดยหน่วยงาน หรือองค์กรสากลใดๆ เว้นแต่พ้นระยะ 6 เดือนมาแล้ว
- (3) เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน ISO/IEC 17020 และข้อกำหนดของ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (The International Laboratory Accreditation Cooperation: ILAC) และ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการยอมรับความสามารถที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งที่อาจมีการแก้ไขหรือกำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง กรณีได้รับการรับรองระบบงานในขอบข่ายที่ยื่นขอจากหน่วยรับรองระบบงานใดๆ ที่เป็นสมาชิกและได้รับการยอมรับจากองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (ILAC) ให้ส่งมอบสำเนาไปรับรองพร้อมขอบข่ายที่ได้รับการรับรองระบบงานเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย และสำหรับกรณีที่ไม่ได้รับการรับรองระบบงานตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ยื่นคำขอจะต้องส่งหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารการดำเนินงานที่แสดงว่ามีความสามารถเท่าเทียมกันตามเงื่อนไขที่ มกอช.กำหนด
- (4) ต้องมีรายงานผลการตรวจในขอบข่ายที่ขอรับการรับรองระบบงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ราย และจะต้องมีลูกค้าที่สามารถให้ มกอช. เข้าตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ (Witness Assessment) ได้อย่างน้อย 1 แห่ง ภายใน 180 วัน นับจากวันตรวจประเมิน ณ สำนักงาน (Office Assessment) ซึ่ง มกอช. จะเป็นผู้เลือกสถานประกอบการที่จะทำการตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ (Witness Assessment) เอง ทั้งนี้ มกอช.

อาจสลับลำดับการตรวจประเมิน ณ สำนักงาน และการตรวจประเมิน ณ สถานประกอบการก็ได้ตามความเหมาะสม

- (5) ต้องไม่เป็นผู้ถูกดำเนินคดี หรือเป็นผู้ที่มีตัวแทนที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานปลอมแปลงเอกสาร ที่จะนำมาใช้ประกอบการยื่นขอการรับรองความสามารถในฐานะหน่วยตรวจ เว้นแต่คดีจะยุติว่าผู้ยื่นคำขอ หรือตัวแทนไม่มีความผิดตามข้อกล่าวหา และในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด ผู้ยื่นคำขอหรือตัวแทนสามารถยื่นคำขอได้ เมื่อพ้นกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าว
- (6) ต้องไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบเพื่อรับรองความถูกต้องแท้จริงของเอกสารฉบับใดฉบับหนึ่ง อันเนื่องมาจากมีพฤติกรรม หรือมีมูลเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ยื่นคำขอ หรือตัวแทนกระทำการปลอมแปลงเอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการรับรอง หรือมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดดังกล่าว

5. การดำเนินการเพื่อให้การรับรองความสามารถ

- 5.1 การยื่นคำขอ ให้ยื่นคำขอต่อ มกอช. โดยใช้ใบสมัครเพื่อขอรับใบรับรองความสามารถในการตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร พร้อมแนบหลักฐานและเอกสารต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ก ผู้ยื่นคำขอต้องส่งมอบข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันให้กับ มกอช.
- 5.2 ผู้ยื่นคำขอจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ประกาศ คำสั่ง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ มกอช. และกรมเจ้าของเรื่องกำหนด
- 5.3 ผู้ยื่นคำขอต้องยินยอม ให้มีการสอบถามข้อมูล หลักฐาน ขององค์กรผู้ยื่นคำขอ และการปฏิบัติงานตรวจสอบที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง หรือเมื่อได้รับการร้องขอ
- 5.4 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 5.1 แล้ว มกอช. จะตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของคำขอและเอกสารประกอบคำขอ หากมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน หรือจำเป็นต้องขอให้ส่งเพิ่มเติม มกอช.จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบเพื่อดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งต่อไปและเจ้าหน้าที่จะพิจารณาคำขอต่อเมื่อได้รับหลักฐานครบถ้วนตามที่แจ้งเพิ่มเติมไว้แล้ว
- 5.5 มกอช.จะทำการคัดเลือกผู้ตรวจประเมิน ของ มกอช. หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถเหมาะสม และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยตรวจ/ ผู้ยื่นคำขอ เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินความสามารถของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ กรณีที่หน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ ไม่ยอมรับผู้ตรวจประเมินหรือผู้เชี่ยวชาญที่ มกอช. แต่งตั้งเนื่องจากมีหลักฐานหรือข้อมูลชี้ชัดว่าผู้ตรวจประเมินหรือผู้เชี่ยวชาญที่แต่งตั้งนั้นมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นผู้ที่มีความสามารถไม่เหมาะสม หน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ สามารถขอเปลี่ยนแปลงรายชื่อได้ โดยต้องระบุเหตุผลและแจ้งต่อ มกอช. โดย มกอช. จะเป็นผู้ตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงรายชื่อตามเหตุผลอันสมควรและการตัดสินใจของ มกอช. ถือเป็นที่สุด

5.6 ผู้ยื่นคำขอยินยอมที่จะให้ มกอช. ตรวจสอบประเมิน ณ สถานที่ประกอบการ และผู้ยื่นคำขอจะต้องทำข้อผูกพันหรือสัญญา (Enforcement) เพื่อให้ลูกค้ายินยอม ให้ มกอช. ตรวจสอบประเมิน ณ สถานที่ประกอบการ (Witness Assessment) ได้เมื่อมีการร้องขอ

5.7 เมื่อ มกอช. ได้ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและหลักฐานครบถ้วนแล้ว มกอช. จะดำเนินการ ดังนี้

- (1) การตรวจสอบประเมิน ณ สำนักงาน (Office Assessment) มกอช. จะตรวจสอบประเมินสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาที่มีกิจกรรมหลัก (Key Activity) ในขอบข่ายที่ขึ้นคำขอรับรองระบบงาน และกำหนดจำนวนสาขาที่ต้องได้รับการตรวจโดยใช้แนวทางระบุไว้ในเอกสาร หลักเกณฑ์/เงื่อนไข เรื่อง การกำหนดจำนวนสาขาที่ต้องได้รับการตรวจประเมินในกรณีที่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจ มีหลายสาขา (ACFS-CSSA-R-SD-12)
- (2) การตรวจสอบประเมิน ณ สถานที่ประกอบการ (Witness Assessment) มกอช. จะดำเนินการตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ โดยการเลือกตัวอย่างและกำหนดจำนวนการตรวจประเมินความสามารถตามแนวทางที่ระบุไว้ในเอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไข การเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง/ผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ประกอบการ (Witness Assessment) (ACFS-CSSA-R-SD-02)
- (3) หลังจากดำเนินการตรวจประเมิน ณ สำนักงานและตรวจประเมิน ณ สถานที่ประกอบการแล้ว มกอช. จะนำเสนอผลการประเมินให้คณะทบทวนต่อไป

5.8 เมื่อคณะทบทวนได้รับผลการตรวจประเมินตามข้อ 5.7 แล้ว จะพิจารณาผลการตรวจประเมินและเสนอผลการพิจารณาให้เลขาธิการ มกอช. ตัดสินใจให้การรับรองความสามารถ และใบรับรองที่ออกให้แก่หน่วยตรวจมีอายุคราวละ 3 ปีนับตั้งแต่วันที่ออกใบรับรอง มีรายละเอียดตามที่กำหนดในภาคผนวก ข

5.9 หลังจากได้ใบรับรองแล้ว มกอช. จะดำเนินการตรวจติดตาม (Surveillance) โดยในปีแรกหน่วยตรวจจะได้รับการตรวจติดตามอย่างน้อย 2 ครั้ง ซึ่งการตรวจติดตาม 1 ครั้ง ประกอบด้วย การตรวจประเมิน ณ สำนักงาน 1 ครั้ง และการตรวจประเมิน ณ สถานที่ประกอบการอย่างน้อย 1 ครั้ง ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไข การเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง/ผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ประกอบการ (Witness Assessment) (ACFS-CSSA-R-SD-02) และเอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไข เรื่อง การกำหนดจำนวนสาขาที่ต้องได้รับการตรวจประเมินในกรณีที่หน่วยรับรอง/หน่วยตรวจมีหลายสาขา (ACFS-CSSA-R-SD-12) ในปีถัดไป มกอช. จะพิจารณาตรวจติดตาม โดยจำนวนครั้งของการตรวจอาจนำผลการตรวจประเมิน ณ สถานที่ประกอบการของการตรวจติดตาม (Surveillance Assessment) ในรอบการรับรองที่ผ่านมาใช้ประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะทบทวนพิจารณาผลการดำเนินการดังกล่าว

5.10 กรณีที่หน่วยตรวจไม่มีลูกค้ายื่นคำขอ มกอช. ประเมินความสามารถของผู้ตรวจ มกอช. อาจพิจารณาเข้าไปตรวจประเมิน ณ สำนักงานเพิ่มเติม เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยตรวจ โดยคำนึงถึงจำนวน

ลูกค้าที่ระบุในรายงานที่หน่วยตรวจสอบต้องส่งให้ มกอช. ทุก 3 เดือน (ตามรอบไตรมาสของปีงบประมาณของราชการ)

ทั้งนี้ หากต่อมาภายหลังหน่วยตรวจสอบมีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น หน่วยตรวจสอบต้องแจ้งจำนวนลูกค้าพร้อมทั้งช่วงเวลาการตรวจหรือแผนการตรวจให้ มกอช. ทราบโดยเร็ว เพื่อให้ มกอช. สุ่มตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจตามเกณฑ์ที่กำหนดตาม เอกสารหลักเกณฑ์ / เงื่อนไขการเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง/ผู้ตรวจของหน่วยตรวจ/ผู้ยื่นคำขอ ณ สถานประกอบการ (Witness Assessment) (ACFS-CSSA-R-SD-02) ทั้งนี้ ในกรณีที่หน่วยตรวจสอบได้รับการว่าจ้างจากกรม ต้องแจ้งให้ มกอช. ทราบ ภายใน 15 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับการว่าจ้าง เพื่อพิจารณาความจำเป็นในการตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจตามเอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไขการเลือกตัวอย่างเพื่อตรวจประเมินความสามารถของผู้ตรวจประเมินของหน่วยรับรอง/ผู้ยื่นคำขอ ณ สถานประกอบการ (Witness Assessment) ACFS-CSSA-R-SD-02

- 5.11 กรณีที่หน่วยตรวจเจตนาไม่แจ้งข้อมูลลูกค้าเพื่อให้ มกอช. เข้าตรวจประเมินความสามารถตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น มกอช. อาจพิจารณา ลดขอบข่าย หรือพักใช้ใบรับรอง ตามที่ มกอช. เห็นสมควร หมายเหตุ การดำเนินการเพื่อให้การรับรองความสามารถให้อ้างอิงตามเอกสารหลักเกณฑ์/เงื่อนไขการตรวจประเมินเพื่อการรับรองความสามารถของหน่วยรับรอง/หน่วยตรวจสินค้าเกษตรและอาหาร (ACFS-CSSA-R-SD-03)

6. เงื่อนไข

หน่วยตรวจสอบต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- 6.1 ต้องรักษาไว้ซึ่งการรักษาระบบงาน ตามมาตรฐานที่ให้การรับรองความสามารถ (Accreditation Standard) ที่ได้รับการรับรองระบบงานจาก มกอช. และหลักเกณฑ์ที่กรมเจ้าของเรื่องกำหนดตลอดระยะเวลาที่ได้รับการรับรอง
- 6.2 ต้องอ้างถึงการรับรองความสามารถเฉพาะขอบข่ายที่ได้รับการรับรองตามที่ระบุไว้ในใบรับรองเท่านั้น
- 6.3 หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในสาระสำคัญที่มีผลต่อการ รับรองความสามารถ ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ มกอช. โดยทันที ได้แก่
  - มีการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย การค้า
  - มีการเปลี่ยนแปลงสถานะองค์กร ปรับโครงสร้างองค์กร (Reorganization)
  - มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารในองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงบุคคลที่เป็นหลักในการบริหารจัดการ
  - มีผู้ตรวจเข้ามาใหม่จำนวนมาก

- มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมในการทำงาน และทรัพยากรอื่นๆ ที่สำคัญที่อาจจะมีผลกระทบต่อขอบข่ายที่หน่วยตรวจได้รับการรับรองแล้ว
- หน่วยตรวจขอขยายขอบข่ายการรับรอง

- 6.4 หน่วยตรวจต้องจัดส่งบัญชีรายชื่อลูกค้าที่ได้รับการตรวจ รวมทั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น การลด/ขยายขอบข่าย การพักใช้ การเพิกถอนการรับรอง ให้แก่ มกอช. ทุก 3 เดือน (ตามรอบไตรมาสของปีงบประมาณของราชการ) นับจากที่ได้รับการรับรองระบบงาน
- 6.5 ต้องไม่นำใบรับรองไปใช้ หรืออ้างถึงในทางที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรืออาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการได้รับการรับรองความสามารถ ตามใบรับรองนั้น
- 6.6 กรณีที่ไม่ได้ทำการตรวจให้กับกรมเจ้าของเรื่อง หน่วยตรวจต้องไม่กล่าวอ้างในลักษณะที่ทำให้เข้าใจว่าการตรวจหรือเอกสารรายงานที่ออกโดยหน่วยตรวจเป็นการกระทำที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมเจ้าของเรื่อง หรือจะนำไปสู่การได้รับใบรับรองจากกรมเจ้าของเรื่อง หรือสามารถใช้เครื่องหมายการรับรองจากกรมเจ้าของเรื่องได้
- 6.7 ให้ความร่วมมือแก่ มกอช. ในการดำเนินการตรวจประเมินที่อาจมีขึ้นในภายหลัง
- 6.8 ต้องส่งมอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่น บันทึกข้อร้องเรียนของลูกค้า บันทึกการอุทธรณ์ให้แก่มกอช. เมื่อได้รับการร้องขอ
- 6.9 หากประสงค์จะให้มีการยอมรับความสามารถอย่างต่อเนื่อง ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ มกอช. ทราบล่วงหน้าก่อนสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 120 วัน
- 6.10 หากประสงค์จะยกเลิกใบรับรองให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ มกอช. ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 45 วัน
- 6.11 หากประสงค์จะเพิ่มเติม/ขยายขอบข่ายใบรับรอง หรือการเปลี่ยนแปลงอื่นใดอันมีผลกระทบต่อระบบการบริหารงานคุณภาพของหน่วยตรวจ ให้แจ้งให้ มกอช. ทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยทุกครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบในการรับรองต่อไป
- 6.12 หน่วยงานที่ต้องการเป็นหน่วยตรวจให้แก่มกอช. ตามขอบข่ายที่ได้รับการรับรองจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ข้อกำหนด หรือ แนวทางการปฏิบัติงานใดๆ ที่กรมเจ้าของเรื่องกำหนด
- 6.13 หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจให้แก่มกอช. มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการจัดคณะผู้ตรวจที่มีคุณสมบัติตามที่กรมเจ้าของเรื่องกำหนดไว้ในภาคผนวก ดังนี้

- ภาคผนวก ก. คุณสมบัติ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านข่าว
- ภาคผนวก ง. คุณสมบัติ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านประมง
- ภาคผนวก จ. คุณสมบัติ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านปศุสัตว์
- ภาคผนวก ฉ. คุณสมบัติ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านการเกษตร

ส่งรายงานผลการตรวจ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ เช่น การแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียนต่างๆ ตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กรมประกาศ ให้กรมเจ้าของเรื่องเพื่อพิจารณาออก คงไว้ ยกเลิก พักใช้หรือ

เพิกถอนใบรับรองของผู้ผลิต

หมายเหตุ ในกรณีที่หน่วยตรวจดำเนินการตรวจให้ลูกค้าอื่นที่นอกเหนือจากกรมเจ้าของเรื่อง หน่วยตรวจต้องกำหนดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานเพื่อสามารถจำแนกการดำเนินงานให้ชัดเจนระหว่างการตรวจให้กับกรมเจ้าของเรื่องและลูกค้ารายอื่น เช่น การรับคำขอ การทบทวนสัญญา และการส่งมอบเอกสารรายงานการตรวจให้กับลูกค้า เป็นต้น

7. การขยายขอบข่าย

- 7.1 ในกรณีที่ประสงค์ขยายขอบข่ายการรับรองระบบงาน ให้หน่วยตรวจยื่นคำขอต่อ มกอช. โดยใช้ใบสมัครเพื่อขอรับใบรับรองความสามารถในการตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรและอาหาร และดำเนินการเช่นเดียวกับการขอตรวจประเมินเพื่อรับรองระบบงาน

8. การลดขอบข่าย การพักใช้ และการเพิกถอนใบรับรอง

หากหน่วยตรวจไม่สามารถรักษาระบบตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ 6 และ/หรือ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนด มกอช. อาจดำเนินการดังต่อไปนี้

8.1 การลดขอบข่ายการรับรองระบบงาน

หากตรวจสอบพบว่าการเปลี่ยนแปลงสำคัญใดๆ ภายในองค์กรอันมีผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินการตรวจสอบรับรองของหน่วยงานนั้น

8.2 การพักใช้ใบรับรอง

- (1) กรณีการตรวจติดตามที่หน่วยตรวจไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องร้ายแรงที่ มกอช. แจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด มกอช. จะสั่งพักใช้ใบรับรองเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน
- (2) กรณีการตรวจติดตามที่พบข้อบกพร่องเล็กน้อยแต่หน่วยตรวจใช้เวลาแก้ไขเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือแก้ไขแล้วแต่ไม่มีประสิทธิภาพ มกอช. สามารถสั่งพักใช้ใบรับรองเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน แต่ไม่เกิน 120 วัน ตามมติคณะทบทวน
- (3) กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์/เงื่อนไขฉบับนี้ ข้อ 5.11

8.3 การเพิกถอนใบรับรอง จะใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยตรวจที่อยู่ในระหว่างการพักใช้ใบรับรองไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง และ/หรือ ไม่สามารถทำตามเงื่อนไขที่ มกอช. กำหนด ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (2) การตรวจติดตามของ มกอช. ชี้บ่งว่าหน่วยตรวจปฏิบัติไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดในมาตรฐานการรับรองตาม ข้อ 4.1 (3) ในสาระสำคัญ

- (3) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดโดย มกอช. และกรมเจ้าของเรื่องในสาระสำคัญซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อกรมเจ้าของเรื่องในด้านเศรษฐกิจ หรือชีวิตและความปลอดภัยของผู้บริโภค
- (4) ผลการตรวจติดตามประจำปี (Surveillance) หรือการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุ (Reassessment) ที่ดำเนินการโดย มกอช. แสดงว่าหน่วยตรวจไม่มีความสามารถในการขอรับใบอนุญาตที่ได้รับการรับรอง
- (5) ในกรณีที่หน่วยตรวจกระทำความผิดที่มีผลกระทบต่อการตรวจประเมิน ดังนี้
  - รายงานสรุปผลตรวจสอบอันเป็นเท็จให้กรม
  - มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ผลิต
  - การกระทำอื่นใดที่ส่อไปในทางทุจริต

8.4 ในกรณีที่มีการเพิกถอน หรือยกเลิกใบรับรอง หน่วยตรวจต้องส่งใบรับรองที่ถูกเพิกถอนหรือยกเลิกนั้นคืนให้แก่ มกอช. ภายใน 15 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจาก มกอช.

8.5 ผู้ถูกพักใช้ ถูกเพิกถอน หรือยกเลิกใบรับรอง ต้องยุติการใช้สิ่งพิมพ์ สื่อโฆษณา ที่มีการอ้างอิงถึงการได้รับการรับรองความสามารถตามขอรับข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

9. การอุทธรณ์

- 9.1 ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง หรือหน่วยตรวจที่ถูกพักใช้หรือเพิกถอนตามข้อ 8 อาจยื่นคำอุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการ มกอช. ได้ภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่ มกอช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาตัดสินหรือมาตรการนั้นให้ทราบ
- 9.2 เลขาธิการ มกอช. จะแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำอุทธรณ์ทราบภายใน 30 วันทำการ นับจากวันที่ มกอช. ได้รับคำอุทธรณ์ หากระยะเวลาดังกล่าวไม่เพียงพออาจขยายเวลาออกไปได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 15 วันทำการ
- 9.3 ในกรณีที่ผู้ยื่นคำอุทธรณ์ไม่ยอมรับคำตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ยื่นคำอุทธรณ์สามารถยื่นอุทธรณ์ได้เป็นครั้งที่ 2 กับคณะกรรมการรับรองระบบงานได้ภายใน 15 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่ มกอช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้ทราบ
- 9.4 ระหว่างการพิจารณาคำอุทธรณ์ยังไม่สิ้นสุด ให้ถือว่าผลการพิจารณาเดิมมีผลใช้บังคับอยู่
- 9.5 ผลการตัดสินของคณะกรรมการรับรองระบบงานให้ถือเป็นที่สุด

10. การร้องเรียน

- 10.1 การร้องเรียนสามารถยื่นต่อเลขาธิการ มกอช. หรือผู้อำนวยการสำนักรับรองมาตรฐานเป็นลายลักษณ์อักษร
- 10.2 มกอช. จะดำเนินการพิจารณาข้อร้องเรียนดังกล่าว แล้วแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบ

11. การยกเลิกใบรับรอง

ใบรับรอง จะถูกยกเลิกในกรณีดังต่อไปนี้

- 11.1 หน่วยตรวจเล็กประกอบกิจการที่ได้รับการรับรอง
- 11.2 หน่วยตรวจที่เป็นนิติบุคคลนั้นล้มละลาย
- 11.3 หน่วยตรวจแจ้งขอยกเลิกการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ มกอช. ตามข้อ 6.10
- 11.4 มีการประกาศแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดกฎเกณฑ์สากลด้านการตรวจสอบรับรอง หรือ ยกเลิกมาตรฐานที่ได้รับใบรับรอง

12. การรักษาความลับ

- 12.1 มกอช. และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะเก็บรักษาข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากผู้ยื่นคำขอ/หน่วยตรวจ ภายใต้กิจกรรมการตรวจสอบระบบงานสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารนั้นๆ ไว้เป็นความลับไม่นำไปเปิดเผยกับบุคคลอื่น เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ยื่นคำขอและ/หรือ ผู้ได้รับการรับรองระบบงานเป็นลายลักษณ์อักษร
- 12.2 มกอช. จะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ยื่นคำขอ/หน่วยตรวจ อันเนื่องมาจากความลับนี้ได้แพร่พรายสู่บุคคลภายนอก เว้นแต่เกิดจากความบกพร่องของ มกอช.

13. การใช้เครื่องหมาย

- 13.1 หน่วยตรวจสามารถใช้เครื่องหมายเพื่อแสดงถึงการรับรองความสามารถ เฉพาะที่ มกอช. กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์/เงื่อนไข การใช้เครื่องหมายรับรองระบบงานสำหรับหน่วยตรวจ (ACFS-CSSA-R-SD-19) โดยต้องไม่นำไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือก่อให้เกิดการเข้าใจผิด หากฝ่าฝืน มกอช. มีอำนาจพิจารณาดำเนินการลดขอบข่าย พักใช้ เพิกถอนใบรับรองกับหน่วยตรวจ

14. ค่าธรรมเนียม

มกอช. เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ดังนั้น มกอช. จะไม่คิดค่าใช้จ่ายในการให้บริการรับรองระบบงาน

15. การสนับสนุนทางการเงิน

มกอช. เป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาล ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีความมั่นคงด้านการเงิน

16. อื่น ๆ

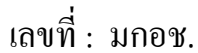
- 16.1 ในกรณีที่มีการแก้ไขข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองความสามารถของหน่วยตรวจ มกอช. จะแจ้งให้หน่วยตรวจทราบเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อดำเนินการภายในเวลาที่มกอช. กำหนด
- 16.2 ในกรณีที่หน่วยตรวจย้ายสถานที่ประกอบกิจการ หรือโอนกิจการที่ได้รับการรับรองระบบงานให้แก่ผู้อื่น ให้ถือว่าใบรับรองนั้นสิ้นสุดลง และต้องส่งใบรับรองคืนแก่ มกอช. ภายใน 30 วันทำการ นับจากวันย้ายสถานที่ หรือโอนกิจการ
- 16.3 มกอช. ไม่รับผิดชอบในการกระทำใดๆ ของหน่วยตรวจที่ได้กระทำไปโดยไม่สุจริตหรือไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

ภาคผนวก ก

รายการเอกสาร และหลักฐานประกอบคำขอ

1. สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล สำเนาหนังสือรับรองห้างหุ้นส่วนบริษัท และ/หรือ สำเนาทะเบียนการค้าต้องออกมาแล้วไม่เกิน 90 วัน กรณีผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล มิได้ยื่นคำขอด้วยตัวเองให้จัดเตรียมเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้
    - (1) หนังสือมอบอำนาจ (พร้อมอากรแสตมป์ 30 บาท)
    - (2) สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ และผู้รับอำนาจ หรือเอกสารอื่นที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานราชการ เช่น สำเนาหนังสือเดินทาง สำเนาใบอนุญาตขับรถ สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ สำเนาใบอนุญาตประกอบธุรกิจสมาคมต่างด้าว เป็นต้น
  2. สำเนาแผนที่ตั้งสำนักงานใหญ่ สำนักงานสาขาในประเทศไทยของผู้ขอรับใบรับรองโดยละเอียด
  3. สำเนา Accreditation Certificate จากหน่วยงาน/องค์กร ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (ถ้ามี)
  4. หลักฐาน เอกสารรายงานผลการตรวจกิจกรรมให้ลูกค้าอย่างน้อย 1 ราย
  5. หลักฐานที่กรมเจ้าของเรื่องหรือหน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าของรูปแบบการรับรอง (Scheme) เป็นผู้กำหนดขึ้น เช่น หลักฐานผ่านการฝึกอบรม เป็นต้น (ถ้ามี)
  6. เอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แนะนำองค์กร/หน่วยงาน (ถ้ามี)
  7. สำเนาเอกสารการทำความตกลงยอมรับร่วม หรือข้อตกลงกับรัฐบาล/หน่วยงานภาครัฐในระดับประเทศ หรือระดับสากล (ถ้ามี)
  8. สำเนาเอกสารคู่มือคุณภาพ หรือเทียบเท่า (Quality Manual or Equivalent)
  9. สำเนาเอกสารขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน (Procedure) เป็นต้น
  10. เอกสารผลการทบทวนเอกสารขององค์กร (Self Document Review) ตามแบบฟอร์มที่กำหนด
- หมายเหตุ เอกสารสำเนาทุกฉบับต้องลงนามรับรองสำเนาโดยผู้มีอำนาจลงนาม

ภาษาไทย

ใบรับรองนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

การแก้ไขครั้งที่   ออกให้ ณ วันที่

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

รายละเอียดการรับรองระบบงาน

แนบท้ายใบรับรองความสามารถของหน่วยตรวจ :

เลขที่ : มกอช.

หน่วยตรวจ :

ขอบ้ายการรับรองระบบงาน:

ขอบ้ายย่อย

รายละเอียด : (1) Accreditation Standard :

Normative Document

(2) Inspection Standard :

วันที่ให้การรับรอง

วันที่สิ้นอายุ

การแก้ไขครั้งที่

ออกให้ ณ วันที่

ลงชื่อ

( )

เลขธิการ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างใบรับรองและใบแนบ
ภาษาอังกฤษ

No. : ACFS

National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards

Ministry of Agriculture and Cooperatives

Thailand

This is to certify that

has been accredited as detailed in the accreditation schedule for

Inspection Body

Date of granting:

Valid until:

Revision No.:

Date of issue:

Signature :

( )

Secretary General

National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards

ACFS
Thailand
Accreditation

Accreditation Schedule

Attachment to Certificate of Accreditation :

No. : ACFS

Organization :

Scope of accreditation :

Sub-scope of accreditation

Description :

(1)	Accreditation Standard	:	
			Normative Document
(2)	Inspection Standard	:	

Date of granting:

Valid until:

Revision No.:

Date of issue:

Signature :

( )

Secretary General

National Bureau of Agricultural Commodity and Food Standards

ภาคผนวก ก

คุณสมบัติผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญด้านข้าว

1 ขอบข่าย

เพื่อกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์สำหรับ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ที่ปฏิบัติหน้าที่คณะผู้ตรวจ เพื่อให้มั่นใจว่าการตรวจได้ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจที่มีสมรรถนะในการตรวจที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การตรวจมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2 หน้าที่ของคณะผู้ตรวจ

คณะผู้ตรวจมีหน้าที่ตรวจสอบระบบการผลิตของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการ ว่าสอดคล้องตามมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช สัตว์หรือ ประมง (GAP) หรือ มาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ.) และมีการนำระบบการจัดการคุณภาพไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 การศึกษา

ต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา และต้องเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวกับขอบข่ายที่ให้การรับรองเฉพาะด้านพืช

3.2 การฝึกอบรม

3.2.1 ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำการตรวจประเมินภายใต้หลักการของ ISO 19011 มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 37 ชั่วโมง โดยรายละเอียดในใบรับรองต้องระบุชื่อหลักสูตร ระยะเวลา และระบุว่าได้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าว

3.2.2 ผ่านการอบรมอย่างน้อยด้านอาหารปลอดภัยและมาตรฐาน GAP ดังนี้

3.2.2.1 การฝึกอบรมมาตรฐาน GAP ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 หลักการเบื้องต้นของการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม การประเมินและการวิเคราะห์อันตรายตามหลักการของ Codex Alimentarius รวมถึงโปรแกรมสุขลักษณะพื้นฐาน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะ แต่อาจรวมกับหลักสูตร GAP ก็ได้

3.2.2.3 หลักสูตรอื่นๆตามที่กรมการข้าวกำหนด ได้แก่

- 1) สุขอนามัยพืช (Plant Health) เช่น การอารักขาพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การใช้ปุ๋ย ซึ่งอาจเป็นบางส่วนหรือสอบผ่านทั้งหมดของหลักสูตร

- 2) การปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ความรู้ด้านการใช้ปัจจัยการผลิต และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการ และบันทึกต่างๆ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายตามที่กรมวิชาการเกษตรประกาศห้ามใช้

3.3 ประสพการณ์ทำงาน

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

- 3.3.1 ต้องมีประสพการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี (หลังจากจบการศึกษา)
- 3.3.2 และต้องมีประสพการณ์ 3 ปี ในด้านการเกษตรที่ต้องเกี่ยวข้องกับงานมาตรฐาน GAP (ทั้งนี้สามารถนับประสพการณ์การทำงาน 3 ปี ระหว่างกำลังศึกษาได้)

3.4 ประสพการณ์การตรวจ

สำหรับผู้ตรวจ ต้องมีประสพการณ์การตรวจ ดังนี้

มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานในฐานะผู้ตรวจฝึกหัด ตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 4 ราย และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วันภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยตรวจหรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจโดยหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับโดยนับเฉพาะการตรวจครั้งแรก และการตรวจต่ออายุการรับรอง

หมายเหตุ กรณีผู้ตรวจในสาขาอื่น ได้แก่ ISO 9001, GMP, HACCP หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติครบถ้วนด้านการศึกษาและทักษะด้านเทคนิคตามข้างต้น ยกเว้นขาดประสพการณ์ในการตรวจ GAP สามารถจัดคณะตรวจ โดยเชิญผู้ที่มีประสพการณ์ในการตรวจ GAP ตามขอบข่ายนั้นๆ มาเข้าร่วมตรวจได้ การจะเป็นผู้ตรวจสาขา GAP ได้ ต้องเพิ่มประสพการณ์ในการตรวจ GAP ภายใต้คำแนะนำของผู้ตรวจที่มีประสพการณ์ด้าน GAP ในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ราย ในเวลารวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยตรวจ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจโดยหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ โดยนับเฉพาะการตรวจครั้งแรกและการตรวจต่ออายุการรับรอง

สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีประสพการณ์การตรวจเพิ่มเติม ดังนี้

มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าคณะผู้ตรวจในมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 4 ราย และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยตรวจ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจโดยหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับโดยนับเฉพาะการตรวจครั้งแรก และการตรวจต่ออายุการรับรอง

3.5 ความรู้และทักษะ

3.5.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปในเรื่องดังต่อไปนี้

3.5.1.1 หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และมั่นใจว่าการตรวจเป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ

โดยต้องมีความรู้และทักษะดังต่อไปนี้

- 1) การประยุกต์ใช้หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ
- 2) การวางแผนและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การตรวจตามกำหนดเวลา
- 4) การจัดลำดับและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ
- 5) การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การฟัง การสังเกตการณ์ และการทบทวนเอกสาร บันทึก และข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
- 6) การใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจ
- 7) การทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมไว้
- 8) การยืนยันความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานการตรวจ เพื่อสนับสนุนสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจ
- 9) การตรวจปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสิ่งที่ตรวจพบ และสรุปผลการตรวจ
- 10) การใช้เอกสารการทำงานเพื่อบันทึกกิจกรรมการตรวจ
- 11) การจัดทำรายงานการตรวจ
- 12) การรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล
- 13) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งโดยทักษะทางภาษาเฉพาะตัว หรือโดยผ่านล่ามแปลภาษา

3.5.1.2 แผนควบคุมการผลิตตามมาตรฐาน GAP ข้าว และเอกสารอ้างอิง เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจขอบข่ายของการตรวจและประยุกต์ใช้เกณฑ์การตรวจ

3.5.1.3 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจการดำเนินงานของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) กระบวนการผลิตทั่วไป และคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ธรรมเนียมทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ

3.5.1.4 กฎหมาย กฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจสามารถปฏิบัติงาน และตระหนักถึงข้อกำหนดที่ใช้ ของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ ที่รับการตรวจ

โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) หลักเกณฑ์ กฎหมายและกฎระเบียบระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับชาติ
- 2) สัญญาและข้อตกลงร่วม
- 3) อนุสัญญาและสนธิสัญญาสากลต่างๆ
- 4) ข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ เกี่ยวข้อง

3.5.2 ต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะ ในการตรวจระบบการผลิตข้าว GAP ดังต่อไปนี้

3.5.2.1 การปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว และวิทยาการหลัง การเก็บเกี่ยว ความรู้ด้านการใช้ปัจจัยการผลิต และสามารถประเมินความพอเพียง ของการควบคุมกระบวนการ และบันทึกต่างๆ

3.5.2.2 สารเคมีและวัตถุอันตรายที่ใช้และตามที่กรมวิชาการเกษตรประกาศห้ามใช้

3.5.3 สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะทั่วไปเพิ่มเติมจากผู้ตรวจ โดยมีความสามารถเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับจากคณะผู้ตรวจ และผู้รับการตรวจรวมทั้ง ต้องสามารถ

3.5.3.1 วางแผนการตรวจและการจัดสรรทรัพยากรในระหว่างการตรวจอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5.3.2 เป็นตัวแทนของคณะผู้ตรวจในการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ และ ผู้รับการตรวจ

3.5.3.3 เป็นผู้นำคณะผู้ตรวจในการสรุปผลการตรวจ

3.5.3.4 จัดสรรหน้าที่และการควบคุมสมาชิกในคณะผู้ตรวจ

3.5.3.5 จัดทำรายงานการตรวจ

3.5.3.6 ป้องกันและแก้ไขข้อขัดแย้ง

3.5.3.7 ให้แนวทางและข้อเสนอแนะแก่ผู้ตรวจฝึกหัด

3.6 ลักษณะส่วนบุคคล

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีลักษณะส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

3.6.1 มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ยอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถ ไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผล โดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้ง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของเกษตรกร/ผู้ประกอบการได้

3.6.2 ต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้นกับผู้รับการตรวจ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษาหรือให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

3.7 การพัฒนาความรู้ความสามารถการลงสมรรถนะการตรวจ และการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.1 การพัฒนาความรู้ความสามารถ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง โดยต้องดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ ทักษะ และลักษณะส่วนบุคคลโดยสามารถดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การมีประสบการณ์ทำงานเพิ่มขึ้น การฝึกอบรม การศึกษาด้วยตนเอง (Private Study) การใช้ผู้สอนพิเศษส่วนบุคคล (Coaching) การเข้าร่วมการประชุม การสัมมนา หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องนี้ต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงความต้องการ ที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติการตรวจของผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ หรือมาตรฐาน หรือข้อกำหนดอื่นๆ

3.7.2 การลงสมรรถนะการตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องรักษาและแสดงความสามารถในการตรวจโดยการร่วมตรวจมาตรฐาน GAP และ/หรือมาตรฐานอื่นๆ ที่เทียบเท่าอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ราย

3.7.3 การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะ ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ จะต้องมีการวางแผน การดำเนินการ และการบันทึกผล เพื่อให้สอดคล้องตามคู่มือขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ และให้ผลตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้อง ถูกต้อง และเชื่อถือได้ โดยกระบวนการประเมินสมรรถนะนี้ต้องบ่งชี้ความต้องการในการฝึกอบรม และการเพิ่มทักษะต่างๆ ด้วย

3.7.3.1 การประเมินสมรรถนะครั้งแรก

สำหรับผู้ตรวจฝึกหัดที่จะปรับระดับเป็นผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการเมื่อมีประสบการณ์ตรวจไม่น้อยกว่า 4 ราย และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยตรวจ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจโดยหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ โดยเน้นเฉพาะการตรวจครั้งแรก และการตรวจต่ออายุการรับรอง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะตามมาตรฐานที่กำหนด

ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจ โดยจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจฝึกหัดยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจต่อไป

สำหรับผู้ตรวจที่จะปรับระดับเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะ จะดำเนินการเมื่อมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจไม่น้อยกว่า 4 ราย และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยตรวจ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจกับหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับผลิตข้าว GAP ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจ โดยจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจต่อไป

3.7.3.2 การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องสำหรับผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป ความรู้และทักษะเฉพาะในการตรวจระบบการผลิตข้าว GAP ตามหัวข้อการประเมินในแบบการประเมินทบทวนสมรรถนะผู้ตรวจ โดยจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ โดยประเมินครอบคลุมหัวข้อการประเมินตามใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจ

4 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

- 4.1 ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางวิชาการในสาขาที่ต้องการ และ/หรือ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตพืช ตามขอบข่ายที่ด้องตรวจ และมีคุณสมบัติและทักษะดังนี้
  - 4.1.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนของกรมการข้าว
  - 4.1.2 สามารถให้ความรู้ทางเทคนิคแก่คณะผู้ตรวจได้
  - 4.1.3 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมคณะผู้ตรวจ
  - 4.1.4 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับการตรวจ
- 4.2 ผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ทำงานในด้านที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 ปี

- 4.3 ผู้เชี่ยวชาญต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ขอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถ ไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และ ใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้ บทบาทภารกิจของเกษตรกร /ผู้ประกอบการ แต่ละรายได้
- 4.4 ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้น กับผู้รับ การตรวจ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษาหรือทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำหรือที่ปรึกษาให้แก่ผู้รับ การตรวจ ภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา
- 4.5 ผู้เชี่ยวชาญจะต้องลงนามในสัญญาว่าด้วยการรักษาความลับ และหนังสือแสดงความไม่มีส่วนได้ ส่วนเสีย ก่อนการตรวจ
- 4.6 ภายหลังการตรวจ ผู้เชี่ยวชาญต้องได้รับการประเมินความสามารถในการเข้าร่วมการตรวจ โดย หัวหน้าคณะผู้ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการทำหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญโดยไม่แจ้ง ผลการประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ

ภาคผนวก ง

คุณสมบัติผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านประมง

1 ขอบข่าย

เพื่อกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์สำหรับ ผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจและผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติหน้าที่ คณะผู้ตรวจเพื่อเป็นให้มั่นใจว่าการตรวจได้ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจที่มีความสามารถ มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2 หน้าที่ของคณะผู้ตรวจ

คณะผู้ตรวจมีหน้าที่ตรวจสอบระบบการผลิตของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการ ว่าสอดคล้องตามมาตรฐาน ระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช สัตว์หรือ ประมง (GAP) หรือ มาตรฐาน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ.) และมีการนำระบบการจัดการคุณภาพไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 การศึกษา

อย่างน้อยประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรืออนุปริญญา และต้องเป็นสาขาวิชาประมงหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.2 การฝึกอบรม

3.2.1 ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำการตรวจประเมินภายใต้หลักการของ ISO 19011 มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 37 ชั่วโมง โดยรายละเอียดในใบรับรองต้องระบุชื่อหลักสูตร ระยะเวลา และระบุว่าได้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าว

3.2.2 ผ่านการอบรมอย่างน้อยด้านอาหารปลอดภัยและมาตรฐาน GAP ดังนี้

3.2.2.1 การฝึกอบรมมาตรฐาน GAP ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 หลักการเบื้องต้นของการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม การประเมินและการวิเคราะห์อันตรายตามหลักการของ Codex Alimentarius รวมถึงโปรแกรมสุขลักษณะพื้นฐาน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะ แต่อาจรวมกับหลักสูตร GAP ก็ได้

3.2.2.3 กฎระเบียบมาตรฐานข้อแนะนำและหลักปฏิบัติ (Code of practice) ที่เกี่ยวข้อง หรือมาตรฐานที่เทียบเท่าและได้รับการยอมรับ

3.2.2.4 หลักสูตรอื่นๆตามที่กรมประมงกำหนด

3.3 ประสบการณ์ทำงาน

3.3.1 ต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี (หลังจากจบการศึกษา) และ

3.3.2 ต้องมีประสบการณ์ 3 ปี ในอุตสาหกรรมด้านการเกษตร(ประมง) หรือ ด้านเกษตรที่เกี่ยวข้องกับ GAP (ประมง) (ทั้งนี้สามารถนับประสบการณ์การทำงาน 3 ปี ระหว่างกำลังศึกษาได้)

3.4 ประสบการณ์การตรวจ

สำหรับผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจ ดังนี้

ต้องมีประสบการณ์ในการตรวจตามมาตรฐาน GAP ตามขอบข่ายนั้นๆ อย่างน้อย 5 ครั้ง (Five Complete Audit) และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วัน

หมายเหตุ กรณีผู้ตรวจในสาขาอื่น ได้แก่ ISO 9001, GMP, HACCP หรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติครบถ้วนด้านการศึกษาและทักษะด้านเทคนิคตามข้างต้น ยกเว้นขาดประสบการณ์ในการตรวจ GAP สามารถจัดคณะตรวจ โดยเชิญผู้ที่มีประสบการณ์ในการตรวจ GAP ตามขอบข่ายนั้นๆ มาเข้าร่วมตรวจได้ การจะเป็นผู้ตรวจสาขา GAP ได้ ต้องเพิ่มประสบการณ์ในการตรวจ GAP ภายใต้อำนาจแนะนำของผู้ตรวจที่มีประสบการณ์ด้าน GAP ในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ครั้ง (Three Complete Audit) เป็นเวลา 10 วัน

สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจเพิ่มเติม ดังนี้

มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าคณะผู้ตรวจฝึกหัด (Lead auditor in training) ในมาตรฐานที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 3 รายภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่อยู่ในคณะผู้ตรวจโดยการตรวจนี้รวมถึงการเตรียมการตรวจการตรวจ ณ สถานที่ผลิต การร่วมจัดทำเอกสารอนุมัติและการแจกจ่ายรายงานการตรวจและครอบคลุมข้อกำหนดของมาตรฐานทั้งหมดรวมทั้งต้องอยู่ภายในช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมาต่อเนื่องกัน

3.5 ความรู้และทักษะ

3.5.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปในเรื่องดังต่อไปนี้

3.5.1.5 หลักการขั้นตอนและเทคนิคการตรวจเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและมั่นใจว่าการตรวจเป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบโดยผู้ตรวจต้องสามารถ

- 1) ประยุกต์ใช้หลักการขั้นตอนและเทคนิคการตรวจ
- 2) วางแผนและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- 3) ตรวจสอบกำหนดเวลา
  - 4) จัดลำดับและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ
  - 5) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์การฟังการสังเกตและการทบทวนเอกสาร
  - 6) บันทึกและข้อมูลที่มีประสิทธิผล
  - 7) เข้าใจเทคนิคการสุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมและผลลัพธ์ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจ (to under stand the appropriateness and consequences of using sampling technique of auditing)
  - 8) ทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวม
  - 9) ยืนยันความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานการตรวจเพื่อสนับสนุนสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจ
  - 10) ตรวจปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจ
  - 11) ใช้เอกสารการทำงานเพื่อบันทึกกิจกรรมการตรวจ
  - 12) จัดทำรายงานการตรวจ
  - 13) รักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล
  - 14) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งโดยทักษะทางภาษาเฉพาะตัวหรือโดยผ่านล่ามแปลภาษา
- 3.5.1.6 ข้อกำหนดของมาตรฐานและเอกสารอ้างอิงเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจขอบข่ายของการตรวจและประยุกต์ใช้เกณฑ์การตรวจ
- 3.5.1.7 สภาพการณ์ของผู้ผลิต/กลุ่มผู้ผลิต/องค์กรเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจการดำเนินงานของผู้ผลิต/กลุ่มผู้ผลิต/องค์กร โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง
- 1) ขนาดโครงสร้างหน้าที่และความสัมพันธ์ภายในองค์กร
  - 2) กระบวนการธุรกิจทั่วไปและคำศัพท์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง
  - 3) ธรรมเนียมทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ
- 3.5.1.8 กฎหมายกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ตรวจสามารถปฏิบัติงานและตระหนักถึงข้อกำหนดที่ใช้ในองค์กรที่รับการตรวจ โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง
- 1) หลักเกณฑ์กฎหมายและกฎระเบียบระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
  - 2) สัญญาและข้อตกลงร่วม
  - 3) อนุสัญญาและสนธิสัญญาสากลต่างๆ
  - 4) ข้อกำหนดอื่นๆที่องค์กรเกี่ยวข้อง

3.5.2 ผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะ ในการตรวจดังต่อไปนี้

- 3.5.2.1 กระบวนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกระบวนการเก็บรักษา (ปัจจัยการผลิตและผลผลิต) และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการและบันทึกต่างๆ
- 3.5.2.2 สุขลักษณะและสวัสดิภาพที่จำเป็นในกระบวนการเพาะเลี้ยงการแปรรูปและถนอมอาหารผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำการผลิตอาหารสัตว์น้ำ
- 3.5.2.3 กฎหมายกฎระเบียบมาตรฐานข้อแนะนำและหลักปฏิบัติ (Code of practice) ที่เกี่ยวข้องหรือมาตรฐานที่เทียบเท่าและได้รับการยอมรับ
- 3.5.2.4 สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปเพิ่มเติมจากผู้ตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องสามารถ
  - 1) วางแผนการตรวจและการจัดสรรทรัพยากรในระหว่างการตรวจอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 2) เป็นตัวแทนของคณะผู้ตรวจในการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกร/ผู้ประกอบการ และผู้รับการตรวจ
  - 3) เป็นผู้นำคณะผู้ตรวจในการสรุปผลการตรวจ
  - 4) จัดสรรหน้าที่และการควบคุมสมาชิกในคณะผู้ตรวจ
  - 5) จัดทำรายงานการตรวจ
  - 6) ป้องกันและแก้ไขข้อขัดแย้ง
  - 7) ให้แนวทางและข้อแนะนำแก่ผู้ตรวจฝึกหัด

3.6 ลักษณะส่วนบุคคล

- 3.6.1 ผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจควรมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือมีจรรยาบรรณยอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้เข้าใจสถานการณ์ปรับตัวได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็วเชื่อมั่นในตนเองรวมทั้งมีวิสัยทัศน์เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของผู้ผลิต/กลุ่มผู้ผลิต/องค์กรแต่ละราย
- 3.6.2 ผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้นกับผู้รับการตรวจ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษาหรือทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับการรับรองภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

3.7 การดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.1 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องโดยต้องดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ทักษะและลักษณะส่วนบุคคลโดยสามารถดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ

เช่น การมีประสบการณ์ทำงานเพิ่มขึ้นการฝึกอบรมการศึกษาด้วยตนเอง (Private study) การใช้ผู้สอนพิเศษส่วนบุคคล (Coaching) การเข้าร่วมการประชุมการสัมมนาหรือกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องซึ่งกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องนี้ต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงความต้องการในการฝึกปฏิบัติการตรวจมาตรฐานหรือข้อกำหนดอื่นๆของผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.2 การดำรงรักษาความสามารถในการตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องรักษาและแสดงความสามารถในการตรวจโดยการร่วมตรวจมาตรฐานที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเท่าอย่างสม่ำเสมอ (สำหรับผู้ตรวจต้องเข้าร่วมการตรวจอย่างน้อย 10 ฟาร์มในระยะเวลา 3 ปีสำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องเข้าร่วมการตรวจในฐานะหัวหน้าคณะผู้ตรวจอย่างน้อย 5 ฟาร์มในระยะเวลา 2 ปี)

3.7.3 การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจจะต้องมีการวางแผนการดำเนินการและการบันทึกผลเพื่อให้สอดคล้องตามคู่มือขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจและให้ผลตามวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยกระบวนการประเมินสมรรถนะนี้ต้องบ่งชี้ความต้องการในการฝึกอบรมและการเพิ่มทักษะต่างๆด้วย

3.7.3.1 การประเมินสมรรถนะครั้งแรก

สำหรับผู้ตรวจฝึกหัดที่จะปรับระดับเป็นผู้ตรวจหรือหัวหน้าคณะผู้ตรวจฝึกหัดที่จะปรับระดับเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจการประเมินสมรรถนะจะดำเนินการเมื่อมีประสบการณ์ตรวจครบตามข้อ 3.4 โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคลความรู้และทักษะทั่วไปและความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเท่าตามหัวข้อในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจฝึกหัดหรือหัวหน้าคณะผู้ตรวจฝึกหัดมีความรู้ความสามารถเป็นผู้ตรวจหรือหัวหน้าคณะผู้ตรวจต่อไปได้

3.7.3.2 การประเมินสมรรถนะของผู้ตรวจในกระบวนการคัดเลือกคณะผู้ตรวจ

การพิจารณาขนาดและองค์ประกอบของคณะผู้ตรวจต้องพิจารณาถึง

- 1) วัตถุประสงค์การตรวจ ขอบข่าย เกณฑ์ และระยะเวลาการตรวจ โดยประมาณ
- 2) ความรู้ความสามารถโดยรวมของคณะผู้ตรวจที่จำเป็น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจ
- 3) พระราชบัญญัติ ข้อบังคับ สัญญา หรือข้อกำหนดในการรับรอง (ถ้ามี)

- 4) ความเป็นกลางของคณะผู้ตรวจจากกิจกรรมที่ตรวจ เพื่อหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้ส่วนเสีย
- 5) ความสามารถของสมาชิกในคณะผู้ตรวจในการประสานกับผู้รับการตรวจและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) ภาษาที่ใช้ในการตรวจและความเข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ ซึ่งอาจใช้ทักษะส่วนบุคคลของผู้ตรวจเองหรือโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.7.3.3 การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องสำหรับผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป ความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับประเมินตามขอบข่ายที่ขึ้นทะเบียน ตามหัวข้อการประเมินในแบบการประเมินทบทวนสมรรถนะผู้ตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ โดยประเมินครอบคลุมหัวข้อตามแบบประเมินสมรรถนะและปรับระดับ

4 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

- 4.1 ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางวิชาการในสาขาที่ต้องการและ/หรือ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตประมงตามขอบข่ายที่ต้องตรวจ โดยมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีและมีคุณสมบัติและทักษะดังนี้
  - 4.1.5 การปฏิบัติตามขั้นตอนของกรมเจ้าท่าเรื่อง
  - 4.1.6 สามารถให้คำแนะนำทางเทคนิครวมทั้งความรู้ที่เกี่ยวข้องแก่คณะผู้ตรวจได้
  - 4.1.7 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมคณะผู้ตรวจ
  - 4.1.8 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับการตรวจ
  - 4.1.9 ลักษณะส่วนบุคคลตามข้อ 3.6
- 4.2 ผู้เชี่ยวชาญต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ขอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ แต่ละรายได้

- 4.3 ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับการคัดเลือก โดยพิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม
- 4.4 ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้น กับผู้รับการตรวจ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษาหรือทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำหรือที่ปรึกษาให้แก่ผู้รับการตรวจ ภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา
- 4.5 ผู้เชี่ยวชาญจะต้องลงนามในสัญญาว่าด้วยการรักษาความลับ และหนังสือแสดงความไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อนการตรวจ
- 4.6 ภายหลังการตรวจ ผู้เชี่ยวชาญต้องได้รับการประเมินความสามารถในการเข้าร่วมการตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการทำหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ

คุณสมบัติ ผู้ตรวจ หัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญด้านปศุสัตว์

1 ขอบข่าย

เพื่อกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์สำหรับ ผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจและผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติหน้าที่คณะผู้ตรวจเพื่อให้มั่นใจว่าการตรวจได้ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจที่มีความสามารถ มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2 หน้าที่ของคณะผู้ตรวจ

คณะผู้ตรวจมีหน้าที่ตรวจสอบระบบการผลิตของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการว่าสอดคล้องตามมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) หรือ มาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ.) และมีการนำระบบการจัดการคุณภาพไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 การศึกษา

3.1.1 ผู้ตรวจต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านสัตวแพทยศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์ หรือเกษตรศาสตร์ ทั้งนี้การศึกษาดังกล่าวต้องทำให้มีความรู้ และทักษะตามที่ระบุในหัวข้อความรู้และทักษะ

3.1.2 ในคณะผู้ตรวจจะต้องมีผู้ตรวจที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทย์สภา อย่างน้อย 1 คน

3.2 การฝึกอบรม

3.2.1 ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำการตรวจประเมินระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพภายใต้หลักการของ ISO 19011 มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 37 ชั่วโมง โดยรายละเอียดในใบรับรองต้องระบุ ชื่อหลักสูตร ระยะเวลา และระบุว่าได้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าว

3.2.2 หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ด้านปศุสัตว์ สำหรับหน่วยตรวจ หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการตรวจด้านปศุสัตว์ และหลักการเบื้องต้นของการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม การประเมินและการวิเคราะห์อันตรายตามหลักการของ Codex Alimentarius ซึ่งอาจไม่ต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะ แต่อาจรวมกับหลักสูตร GAP หรือหลักสูตรอื่นๆก็ได้

3.3 ประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยประสบการณ์ดังกล่าว ต้องเป็นตำแหน่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์ การจัดการฟาร์ม การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ อุตสาหกรรมด้านปศุสัตว์ การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ การส่งเสริมและการพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ การกำหนดมาตรฐาน งานด้านตรวจงานด้านใบอนุญาต งานด้านการขึ้นทะเบียน งานด้านตรวจวิเคราะห์ หรืองานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านปศุสัตว์ รวมกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี

3.4 ประสบการณ์การตรวจ

สำหรับผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจ ดังนี้

ต้องมีประสบการณ์ในการตรวจตามมาตรฐาน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) อย่างน้อย 4 ครั้ง และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วันทำการ

สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจเพิ่มเติม ดังนี้

เหมือนผู้ตรวจ และต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าผู้ตรวจฝึกหัด ในมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าผู้ตรวจ ที่อยู่ในคณะผู้ตรวจ

3.5 ความรู้และทักษะ

3.5.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปในเรื่องดังต่อไปนี้

3.5.1.1 หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และมั่นใจว่าการตรวจเป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ โดยผู้ตรวจต้องสามารถ

- 1) ประยุกต์ใช้หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ
- 2) วางแผนและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ตรวจตามกำหนดเวลา
- 4) จัดลำดับและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ
- 5) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การฟัง การสังเกตการณ์ และการทบทวนเอกสาร บันทึก และข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
- 6) เข้าใจความเหมาะสมและผลสืบเนื่องของการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจ
- 7) ทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมไว้
- 8) เสนอหลักฐานการตรวจเพื่อสนับสนุนสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจ
- 9) ตรวจปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสิ่งที่ตรวจพบและ

สรุปผลการตรวจ

- 10) ใช้เอกสารการทำงานเพื่อบันทึกกิจกรรมการตรวจ
- 11) จัดทำรายงานการตรวจ
- 12) รักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล
- 13) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งโดยทักษะทางภาษาเฉพาะตัว หรือโดยผ่านล่ามแปลภาษา

3.5.1.2 ข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และเอกสารอ้างอิง เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจขอบข่ายของการตรวจและประยุกต์ใช้เกณฑ์การตรวจ

3.5.1.3 สภาพการณ์ของผู้ขอรับรองหรือผู้ได้รับการรับรอง เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจการดำเนินงานของผู้ขอรับรองหรือผู้ได้รับการรับรอง โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) ขนาดของฟาร์ม โครงสร้าง หน้าที่ และการบริหารจัดการในฟาร์ม
- 2) กระบวนการธุรกิจทั่วไป และคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม
- 3) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ขอรับรองหรือผู้ได้รับการรับรอง

3.5.1.4 กฎหมาย กฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจสามารถปฏิบัติงานและตระหนักถึงข้อกำหนดที่ใช้ของผู้ประกอบการที่รับการตรวจโดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) หลักเกณฑ์ กฎหมายและกฎระเบียบระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับชาติ
- 2) สัญญาและข้อตกลงร่วม
- 3) อนุสัญญาและสนธิสัญญาสากลต่างๆ
- 4) ข้อกำหนดอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการเกี่ยวข้อง

3.5.2 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะ ในการตรวจดังต่อไปนี้

3.5.2.1 การเลี้ยงสัตว์ ระบบการผลิต องค์ประกอบของฟาร์ม การจัดการฟาร์ม การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ เฉพาะสำหรับสัตว์แต่ละประเภท และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการและบันทึกต่างๆ

3.5.2.2 พระราชบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ กฎหมาย กฎต่างๆ มาตรฐาน ข้อเสนอแนะ และแนวทางที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์

3.5.2.3 การบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์

3.5.2.4 การตรวจการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์

3.5.2.5 หลักสวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare)

3.5.2.6 การเก็บและการจัดส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3.6 ลักษณะส่วนบุคคล

3.6.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ขอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถ ไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของผู้ประกอบการได้

3.6.2 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้นกับผู้รับการตรวจรวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษา หรือทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอรับการรับรองภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

3.7 การดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.1 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยต้องดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ ทักษะ และลักษณะส่วนบุคคล โดยสามารถดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การมีประสบการณ์ทำงานเพิ่มขึ้น การฝึกอบรม การศึกษาด้วยตนเอง (Private study) การใช้ผู้สอนพิเศษส่วนบุคคล (Coaching) การเข้าร่วมการประชุม การสัมมนาหรือกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องนี้ ต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงความต้องการในการฝึกปฏิบัติการตรวจมาตรฐานหรือข้อกำหนดอื่นๆของผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.2 การดำรงรักษาความสามารถในการตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องรักษาและแสดงความสามารถในการตรวจ โดยการร่วมตรวจมาตรฐานที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเท่าอย่างสม่ำเสมอ (สำหรับผู้ตรวจต้องเข้าร่วมการตรวจอย่างน้อย 10 ครั้งในระยะเวลา 3 ปีสำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องเข้าร่วมการตรวจในฐานะหัวหน้าคณะผู้ตรวจอย่างน้อย 5 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี)

3.7.3 การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจจะต้องมีการวางแผนการดำเนินการและการบันทึกผลเพื่อให้สอดคล้องตามคู่มือขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ และให้ผลตามวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยกระบวนการประเมินสมรรถนะนี้ต้องบ่งชี้ความต้องการในการฝึกอบรมและการเพิ่มทักษะต่างๆด้วย

3.7.3.1 การประเมินสมรรถนะของผู้ตรวจในกระบวนการคัดเลือกคณะผู้ตรวจ

การพิจารณาขนาดและองค์ประกอบของคณะผู้ตรวจต้องพิจารณาถึง

- 1) วัตถุประสงค์การตรวจ ขอบข่าย เกณฑ์ และระยะเวลาการตรวจ โดยประมาณ
- 2) ความรู้ความสามารถโดยรวมของคณะผู้ตรวจที่จำเป็น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจ
- 3) พระราชบัญญัติ ข้อบังคับ สัญญา หรือข้อกำหนดในการรับรอง (ถ้ามี)
- 4) ความเป็นกลางของคณะผู้ตรวจจากกิจกรรมที่ตรวจ เพื่อหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้ส่วนเสีย
- 5) ความสามารถของสมาชิกในคณะผู้ตรวจในการประสานกับผู้รับการตรวจ และทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) ภาษาที่ใช้ในการตรวจและความเข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ ซึ่งอาจใช้ทักษะส่วนบุคคลของผู้ตรวจเอง หรือโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.7.3.1 การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องสำหรับผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป ความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับด้านปศุสัตว์ตามขอบข่ายที่ขึ้นทะเบียน ตามหัวข้อการประเมินในแบบการประเมิน ทบทวนสมรรถนะผู้ตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ โดยประเมินครอบคลุมหัวข้อตามแบบประเมินสมรรถนะและปรับระดับ

4 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

4.1 สิ่งที่กำหนดไว้

- 4.1.1. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต้องได้รับการคัดเลือกโดยพิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา การฝึกอบรม และประสบการณ์ทำงาน ดังต่อไปนี้

- 4.1.1.1 **การศึกษา :** ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่าระดับปริญญาตรี ด้านสัตวแพทยศาสตร์ และมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ชั้นหนึ่งจากสัตวแพทยสภา
  - 4.1.1.2 **การฝึกอบรม :** ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการฟาร์ม หรือการตรวจฟาร์ม หรือหลักสูตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรมปศุสัตว์
  - 4.1.1.3 **ประสบการณ์ทำงาน :** มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการฟาร์ม การตรวจฟาร์ม ในสาขาที่เกี่ยวข้อง รวมกันไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 4.1.2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปี ก่อนหน้านั้นกับผู้รับรองหรือผู้ได้รับการรับรอง รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษา หรือ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำหรือที่ปรึกษาให้แก่ผู้รับรองภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

4.2 การประเมิน

ภายหลังร่วมการตรวจ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต้องได้รับการประเมินความสามารถในการเข้าร่วม การตรวจโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการทำหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน

ภาคผนวก จ

คุณสมบัติ ผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจ และผู้เชี่ยวชาญ ด้านการเกษตร

1 ขอบข่าย

เพื่อกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์สำหรับผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจและผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติหน้าที่คณะผู้ตรวจเพื่อเป็นให้มั่นใจว่าการตรวจได้ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจที่มีความสามารถมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2 หน้าที่ของคณะผู้ตรวจ

คณะผู้ตรวจมีหน้าที่ตรวจระบบการผลิตของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการ ว่าสอดคล้องตามมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) หรือ มาตรฐานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มกษ.) และมีการนำระบบการจัดการคุณภาพไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3 เกณฑ์คุณสมบัติของ ผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังนี้

3.1 การศึกษา

อย่างน้อยประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรืออนุปริญญา และต้องเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายที่ให้การรับรองเฉพาะด้านพืช

3.2 การฝึกอบรม

3.2.1 ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้นำการตรวจประเมินภายใต้หลักการของ ISO 19011 มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 37 ชั่วโมง โดยรายละเอียดในใบรับรองต้องระบุ ชื่อหลักสูตร ระยะเวลา และระบุว่าได้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าว

3.2.2 ผ่านการอบรมอย่างน้อยด้านอาหารปลอดภัยและมาตรฐาน GAP พืชดังนี้

3.2.2.1 การฝึกอบรมมาตรฐาน GAP พืชที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 หลักการเบื้องต้นของการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม การประเมินและการวิเคราะห์อันตรายตามหลักการของ Codex Alimentarius รวมถึงโปรแกรมสุขลักษณะพื้นฐาน ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะ แต่อาจรวมกับหลักสูตร GAP ก็ได้

3.2.2.3 หลักสูตรอื่นๆตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

3.3 ประสบการณ์ทำงาน

3.3.1 ต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี (หลังจากจบการศึกษา) และ

3.3.2 ต้องมีประสบการณ์ 3 ปีในอุตสาหกรรมด้านการเกษตร หรือ ด้านเกษตรที่เกี่ยวข้องกับ GAP (ทั้งนี้สามารถนับประสบการณ์การทำงาน 3 ปี ระหว่างกำลังศึกษาได้)

3.4 ประสบการณ์การตรวจ

สำหรับผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจ ดังนี้

ต้องมีประสบการณ์ในการตรวจตามมาตรฐาน GAPตามขอบข่ายนั้นๆ อย่างน้อย 4 ครั้ง และรวมเวลาในการตรวจไม่ต่ำกว่า 10 วันทำการ

หมายเหตุ

- 1) กรณีผู้ตรวจในสาขาอื่น ได้แก่ ISO 9001, GMP, HACCP หรือเทียบเท่าและมีคุณสมบัติครบถ้วนด้านการศึกษาและทักษะด้านเทคนิคตามข้างต้น ยกเว้นขาดประสบการณ์ในการตรวจ GAP สามารถจัดคณะตรวจ โดยเชิญผู้มีประสบการณ์ในการตรวจ GAP ตามขอบข่ายนั้นๆ มาเข้าร่วมตรวจได้ การจะเป็นผู้ตรวจสาขา GAP ได้ ต้องเพิ่มประสบการณ์ในการตรวจ GAP ภายใต้คำแนะนำของผู้ตรวจที่มีประสบการณ์ด้าน GAP ในสาขาที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 2 ครั้งเป็นเวลา 10 วัน
- 2) การตรวจนี้ รวมถึง การเตรียมการตรวจ การตรวจ ณ ฟาร์ม ซึ่งเป็นการตรวจเพื่อการรับรอง และการตรวจเพื่อต่ออายุการรับรอง และต้องครอบคลุมข้อกำหนดของมาตรฐานทั้งหมด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดทำ การอนุมัติ และการแจกจ่ายรายงานการตรวจ รายละเอียดตาม ISO 19011 ข้อ 6.3 - 6.6 และต้องอยู่ภายในช่วงเวลา 3 ปี ที่ผ่านมาต่อเนื่องกัน

สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ต้องมีประสบการณ์การตรวจเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจมาตรฐานการผลิตพืช หรือมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ หรือมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเทียบเท่า เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจ
- 2) การตรวจนี้รวมถึง การเตรียมการตรวจ การตรวจ ณ ฟาร์ม ซึ่งเป็นการตรวจเพื่อการรับรอง และการตรวจเพื่อต่ออายุการรับรอง และต้องครอบคลุมข้อกำหนดของมาตรฐานทั้งหมด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดทำ การอนุมัติ และการแจกจ่าย

รายงานการตรวจ รายละเอียดตาม ISO 19011 ข้อ 6.3 - 6.6 รวมทั้งต้องอยู่ภายใน
ช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมาต่อเนื่องกัน

3.5 ความรู้และทักษะ

3.5.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปในเรื่องดังต่อไปนี้

3.5.1.9 หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถประยุกต์ใช้
ในการตรวจต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และมั่นใจว่าการตรวจเป็นไปในแนวทาง
เดียวกันอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ

โดยผู้ตรวจต้องสามารถ

- 1) ประยุกต์ใช้หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจ
- 2) วางแผนและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ตรวจสอบกำหนดเวลา
- 4) จัดลำดับและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ
- 5) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การฟัง การสังเกตการณ์ และการทบทวน
เอกสาร บันทึก และข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
- 6) เข้าใจความเหมาะสมและผลสืบเนื่องของการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง
สำหรับการตรวจ
- 7) ทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมไว้
- 8) ยืนยันความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานการตรวจ เพื่อสนับสนุน
สิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจ
- 9) ตรวจปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสิ่งที่ตรวจพบและ
สรุปผลการตรวจ
- 10) ใช้เอกสารการทำงานเพื่อบันทึกกิจกรรมการตรวจ
- 11) จัดทำรายงานการตรวจ
- 12) รักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล
- 13) สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งโดยทักษะทางภาษาเฉพาะตัว หรือโดยผ่าน
ล่ามแปลภาษา

3.5.1.10 แผนควบคุมการผลิตตามมาตรฐาน GAP ฟีช และเอกสารอ้างอิง เพื่อช่วยให้
ผู้ตรวจสามารถเข้าใจขอบข่ายของการตรวจและประยุกต์ใช้เกณฑ์การตรวจ

3.5.1.11 สภาพการณ์ของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสามารถเข้าใจ
การดำเนินงานของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ

โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) กระบวนการผลิตทั่วไป และคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ธรรมเนียมทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ

3.5.1.12 กฎหมาย กฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจสามารถปฏิบัติงาน และตระหนักถึงข้อกำหนดที่ใช้ ของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ ที่รับการตรวจ

โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ต้องครอบคลุมถึง

- 1) หลักเกณฑ์ กฎหมายและกฎระเบียบระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับชาติ
- 2) สัญญาและข้อตกลงร่วม
- 3) อนุสัญญาและสนธิสัญญาสากลต่างๆ
- 4) ข้อกำหนดอื่นๆ ที่ เกษตรกร/ ผู้ประกอบการ เกี่ยวข้อง

3.5.2 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีความรู้และทักษะเฉพาะ ในการตรวจดังต่อไปนี้

3.5.2.1 ระบบการผลิตพืชแต่ละชนิด การประเมินการควบคุมกระบวนการผลิตพืช กระบวนการเก็บเกี่ยวแต่ละประเภท และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการ และบันทึกต่างๆ

3.5.2.2 กระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์

3.5.2.3 กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรฐาน ข้อแนะนำ หรือแนวทางในการจัดการระบบ การผลิตพืชอื่นๆ ที่เทียบเท่าและได้รับการยอมรับในระดับสากล

3.5.2.4 มีความสามารถในการสื่อสารโดยเฉพาะ “ภาษาใช้งาน” ซึ่งหมายถึงภาษาท้องถิ่น หรือภาษาที่ใช้ในการทำงาน

3.5.2.5 มีความเข้าใจมาตรฐานการตรวจสอบและรับรอง และหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข

3.5.2.6 มีความรู้ในขั้นตอนการดำเนินงานและเอกสารที่ใช้ในการตรวจ

3.5.2.7 มีความรู้ด้านวิชาการในกิจกรรมที่ขอการรับรองระบบงาน

3.5.2.8 มีความสามารถในการสื่อความ

3.5.2.9 ปลอดภัยผลประโยชน์ที่อาจทำให้สมาชิกในคณะผู้ตรวจปฏิบัติตนอย่างไม่เป็นกลาง ไม่น่าเชื่อถือ หรือไม่เสมอภาค เช่น เคยให้คำปรึกษาแก่หน่วยตรวจซึ่งอาจ มีผลต่อกระบวนการและการตัดสินใจการรับรองระบบงานมีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจ

3.5.3 สำหรับหัวหน้าคณะผู้ตรวจมีความรู้และทักษะทั่วไปเพิ่มเติมจากผู้ตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องสามารถ

- 3.5.3.1 วางแผนการตรวจและการจัดสรรทรัพยากรในระหว่างการตรวจอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.5.3.2 เป็นตัวแทนของคณะผู้ตรวจในการติดต่อสื่อสารกับเกษตรกร/ ผู้ประกอบการ และผู้รับการตรวจ
- 3.5.3.3 เป็นผู้นำคณะผู้ตรวจในการสรุปผลการตรวจ
- 3.5.3.4 จัดสรรหน้าที่และการควบคุมสมาชิกในคณะผู้ตรวจ
- 3.5.3.5 จัดทำรายงานการตรวจ
- 3.5.3.6 ป้องกันและแก้ไขข้อขัดแย้ง
- 3.5.3.7 ให้แนวทางและข้อเสนอแนะแก่ผู้ตรวจฝึกหัด

3.6 ลักษณะส่วนบุคคล

- 3.6.1 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ขอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่นมีความสามารถ ไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการได้
- 3.6.2 ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้น กับผู้ยื่นคำขอ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษา หรือเป็นวิทยากรภายใน (In-house training) หรือทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ หรือเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

3.7 การดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

3.7.1 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยต้องดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ ทักษะ โดยสามารถดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การมีประสบการณ์ทำงานเพิ่มขึ้น การฝึกอบรม การศึกษาด้วยตนเอง (Private study) การใช้ผู้สอนพิเศษส่วนบุคคล (Coaching) การเข้าร่วมการประชุม การสัมมนา การเข้าร่วมการตรวจในระดับสากล หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องนี้ต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงความต้องการในการฝึกปฏิบัติการตรวจ

มาตรฐาน หรือข้อกำหนดอื่นๆ ของผู้ตรวจหัวหน้าคณะผู้ตรวจ และเกษตรกร/ผู้ประกอบการ

3.7.2 การดำรงรักษาความสามารถในการตรวจ

ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจต้องรักษาและแสดงความสามารถในการตรวจโดยการร่วมตรวจมาตรฐานการผลิต GAP พืช อย่างสม่ำเสมอ

3.7.3 การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะ ผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ จะต้องมีการวางแผนการดำเนินการ และการบันทึกผล เพื่อให้สอดคล้องตามคู่มือขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ และได้ผลตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้อง ถูกต้อง และเชื่อถือได้ โดยกระบวนการประเมินสมรรถนะนี้ต้องบ่งชี้ความต้องการในการฝึกอบรม และการเพิ่มทักษะต่างๆ ด้วย

3.7.3.1 การประเมินสมรรถนะครั้งแรก

- 1) สำหรับผู้ตรวจฝึกหัดที่จะปรับระดับเป็นผู้ตรวจ การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการ เมื่อมีประสบการณ์ตรวจครบตามข้อ 3.4 โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะตามมาตรฐานที่กำหนด ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจ โดยจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจต่อไป
- 2) สำหรับผู้ตรวจที่จะปรับระดับเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจ การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการเมื่อมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจไม่น้อยกว่า 15 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมเจ้าของเรื่อง หรือหัวหน้าคณะผู้ตรวจที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยจดทะเบียนผู้ตรวจที่เป็นที่ยอมรับ โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับพืช ตามขอบข่ายที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการประเมินสมรรถนะและปรับระดับ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าคณะผู้ตรวจต่อไป

3.7.3.2 การประเมินสมรรถนะของผู้ตรวจในกระบวนการคัดเลือกคณะผู้ตรวจ

การพิจารณาขนาดและองค์ประกอบของคณะผู้ตรวจต้องพิจารณาถึง

- 1) วัตถุประสงค์การตรวจ ขอบข่าย เกณฑ์ และระยะเวลาการตรวจ โดยประมาณ
- 2) ความรู้ความสามารถโดยรวมของคณะผู้ตรวจที่จำเป็น เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ของการตรวจ
- 3) พระราชบัญญัติ ข้อบังคับ สัญญา หรือข้อกำหนดในการรับรอง (ถ้ามี)
- 4) ความเป็นกลางของคณะผู้ตรวจจากกิจกรรมที่ตรวจ เพื่อหลีกเลี่ยงการมีส่วนได้ส่วนเสีย
- 5) ความสามารถของสมาชิกในคณะผู้ตรวจในการประสานกับผู้รับการตรวจ และทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) ภาษาที่ใช้ในการตรวจและความเข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี และ วัฒนธรรมของผู้รับการตรวจ ซึ่งอาจใช้ทักษะส่วนบุคคลของผู้ตรวจเอง หรือโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.7.3.3 การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องสำหรับผู้ตรวจและหัวหน้าคณะผู้ตรวจ

การประเมินสมรรถนะจะดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป ความรู้และทักษะเฉพาะสำหรับพืช สัตว์ หรือประมง ตามขอบข่ายที่ขึ้นทะเบียน ตามหัวข้อการประเมินในแบบการประเมิน ทบทวนสมรรถนะผู้ตรวจโดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจ และหัวหน้าคณะผู้ตรวจยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ โดยประเมินครอบคลุมหัวข้อตามแบบประเมินสมรรถนะและปรับระดับ

4 เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

- 4.1 ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางวิชาการในสาขาที่ต้องการ และ/หรือ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตพืช สัตว์หรือประมงตามขอบข่ายที่ต้องตรวจ และมีคุณสมบัติและทักษะดังนี้

- 4.1.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนของกรมเจ้าของเรื่อง
- 4.1.2 สามารถให้ความรู้ทางเทคนิคแก่คณะผู้ตรวจได้
- 4.1.3 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมคณะผู้ตรวจ
- 4.1.4 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับการตรวจ
- 4.1.5 ลักษณะส่วนบุคคล

- 4.2 ผู้เชี่ยวชาญต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ ยอมรับข้อคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถ ไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ สถานการณ์ ปรับตัวได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหา ตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของเกษตรกร/ผู้ประกอบการ แต่ละรายได้
- 4.3 ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับการคัดเลือก โดยพิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม
- 4.4 ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในระยะเวลา 2 ปีก่อนหน้านั้น กับผู้รับการตรวจ รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษา หรือทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ หรือที่ปรึกษา ให้แก่ผู้รับการตรวจภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา
- 4.5 ผู้เชี่ยวชาญจะต้องลงนามในสัญญาว่าด้วยการรักษาความลับ และหนังสือแสดงความไม่มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนการตรวจ
- 4.6 ภายหลังการตรวจ ผู้เชี่ยวชาญต้องได้รับการประเมินความสามารถในการเข้าร่วมการตรวจ โดยหัวหน้าคณะผู้ตรวจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการทำหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญโดยไม่แจ้งผลการประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ